

Biologisk mångfald och det finansiella systemet

<i>Programmets förväntade budget</i>	Sammanlagt 55 MSEK under fyra år
<i>Mistras finansiella bidrag</i>	Upp till 50 MSEK
<i>Motfinansiering</i>	Ytterligare 10 % från icke akademiska partners.
<i>Ansökans längd</i>	Högst 40 sidor + bilagor (effektlogik, cv och intyg från programvärd).
<i>Ansökningar Mistra tillhanda senast</i>	Måndag den 20 december 2021 klockan 16.00. Ansökan skickas till mail@mistra.org som en sammanhållen pdf.
<i>Dokument</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Bakgrundsrapport: "Alignment Markets with Biodiversity"2. Godkända kostnader och godkänd motfinansiering, OBS: Ny modell för finansiering av indirekta kostnader från 2021-09-153. Budgetmall
<i>Kontakt hos Mistra</i>	Johan Edman, tel 070-732 40 73, johan.edman@mistra.org

Utllysningstext för forskningsprogram

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, Mistra, bjuder in forskargrupper att tillsammans med finansindustrin, övrigt näringsliv, aktörer från civilsamhället, offentlig sektor och övriga intressenter, inkomma med förslag till ett nytt forskningsprogram. Syftet med utlysningen är

att undersöka hur det finansiella systemet, genom forskning och innovation, kan utvecklas på ett sätt som minimerar skadan på – och maximerar nyttan för – den biologiska mångfalden. I linje med Mistras stadgar ska forskningsprogrammet adressera miljöstrategiska frågor.

Bakgrund

Mångfalden av livsformer är en av vår planets utmärkande egenskaper. Den är resultatet av miljontals år av evolution och anpassning, och grunden för utveckling av framtida arter och ekosystem. Dess värde kan inte mätas i ekonomiska termer. Samtidigt kan den biologiska mångfaldens betydelse för mänskligt välbefinnande och vår utveckling inte fortsätta förbises.

Undervärdering av biologisk mångfald är fortsatt en integrerad del av vårt ekonomiska system, även om problemet har börjat uppmärksammas. Vår oförmåga att ta hänsyn till biologisk mångfald i till exempel policy-, planerings- och investeringsbeslut är en av de främsta orsakerna till att vi har misslyckats med att stoppa förlusten av arter och degraderingen av ekosystem. Detta trots att det har varit ett uttalat politiskt mål i årtionden (se till exempel 1993-års FN-konvention om biologisk mångfald). Att tydligare visa på värdet av biologisk mångfald, och dess funktioner för upprätthållandet av resilienta ekosystem, kan förhoppningsvis bidra till att tydliggöra att den biologiska mångfalden måste skyddas, förvaltas och återställas för framtiden.

Trots att 150 länder har skrivit under FN:s konvention om biologisk mångfald, fortsätter förlusten av habitat och arter att eskalera i många delar av världen. Som framgår av IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services) globala granskning från 2019 försvinner ekosystem och biologisk mångfald över hela världen i snabb takt. Granskningen visar bland annat att 75 procent av jordens markyta har förändrats signifikant, 66 procent av havsområden upplever ökande kumulativa effekter och över 85 procent av våtmarker (till ytan) har förlorats. Den brittiska rapporten the Dasgupta Review, publicerad i februari 2021, betonar kopplingarna mellan det ekonomiska systemet och naturen. Naturen, precis som producerat kapital och humankapital, är en tillgång. I vårt nuvarande ekonomiska system är dock kostnaderna för att förbruka naturkapital dolda. Likaså är majoriteten av de nyttor som naturkapitalet bidrar med för vårt välbefinnande och våra ekonomier dolda. I själva verket är våra ekonomier, enligt the Dasgupta Review, “embedded within Nature, not external to it”.

Marknader har en avgörande roll för hur vi interagerar med naturen. Mänsklig påverkan på biologisk mångfald är i stor utsträckning styrd av våra produktions- och konsumtionsmönster. Ekonomiska marknader har gjort det möjligt för människan att maximera den nytta som ekosystemtjänster innebär, och det omfattar betydligt mer än enbart som mat och utvinnande av naturresurser. Ekosystemtjänster förser oss också med bland annat rent vatten, bördig jordbruksmark och naturliga skydd mot översvämningar. Marknader misslyckas inte bara med att bevara den globala biologiska mångfalden, utan bidrar också till att driva på och finansiera dess ödeläggelse. Som en följd av förändrad markanvändning, överexploatering, klimatförändring och föroreningar har artrikedomen, genetisk variation och ekosystemintegritet urholkats. Den här obalansen är ett resultat av brister inom den globala ekonomin, däribland utformningen av det privata och det offentliga globala finanssystemet. Idag är den vetenskapliga förståelsen för mänsklig påverkan på biologisk mångfald välutvecklad, men de ekonomiska system som stimulerar den negativa påverkan har varit relativt lite i fokus.

Föreliggande utlysning baseras på en bakgrundsrapport som tagits fram av en internationell expertgrupp (se bilaga 1). Rapporten är avsedd att fungera som ett underlag och som inspiration till förslag på forskningsprogram, men det är denna utlysningstext som utvärderingen av inkomna programförslag baseras på. Vid eventuella nyansskillnader mellan den svenska och engelska versionen av utlysningen äger den engelska företrädare.

Fokus

Syftet med utlysningen är att överbrygga kritiska forskningsluckor som hindrar anpassningen av det finansiella systemet till vad som krävs för att bevara och återställa den biologiska mångfalden. Forskningsprogrammet bör fokusera på strategiska miljöfrågor relaterade till biologisk mångfald, det finansiella systemet och relevant policyutveckling. Transdisciplinära och

interdisciplinära forskningssamarbeten som inbegriper naturvetenskap, datavetenskap, samhällsvetenskap och humaniora uppmuntras. Programmet förväntas behandla kopplingar, växelverkan, konflikter och avvägningar mellan olika samhällsmål, potentiella lösningar och dess konsekvenser. Programmet bör avspegla och påvisa hur forskningen knyter an till relevanta pågående policyprocesser på olika nivåer, bland annat tillämpningen av Parisavtalet, EU:s taxonomi, konventionen om biologisk mångfald och EU:s strategi för biologisk mångfald till 2030. Alla EU:s medlemsstater, inklusive Sverige, har förbundit sig till strategin och flera av dess åtaganden har en direkt koppling till denna programutlysning. Beslutsprocesser inom den privata sektorn, både egna initiativ och i linje med lagstiftning och andra regelverk (se ovan), är också relevanta för utlysningen.

Det föreslagna forskningsprogrammet förväntas bidra till utlysningens övergripande mål genom att omfatta ett urval av nedanstående fokusområden. Programmet kan omfatta alla fokusområden, men det är inget krav. Ytterligare perspektiv som inte nämns nedan kan också lyftas inom programmet.

Marknader för biologisk mångfald: Detta fokusområde åskådliggör den potential som marknadsmodeller har som verktyg för skydd av biologisk mångfald. Även den infrastruktur, reglering och lagstiftning som behövs för att stödja utvecklingen av effektivt styrda och korrekt fungerande marknader för biologisk mångfald omfattas. Såväl modellering med framåtblickande scenarier som fallstudier är relevanta för fokusområdet. Fallstudier kan vara baserade på erfarenheter från specifika jurisdiktioner, mekanismer eller nivåer av biologisk mångfald. Fokusområdet kan också omfatta forskning för att identifiera hur marknader och politisk styrning har lett till skadliga samband mellan globala ekonomiska aktiviteter och biologisk mångfald och, framför allt, de åtgärder som kan vidtas för att bryta sambanden.

Integrering av biologisk mångfald i finanssektorn: På klimatområdet har forskning kring finansiella risker och möjligheter bidragit till att den globala efterfrågan på investeringsmöjligheter i koldioxidsnåla tillgångar ökat snabbt. Det har skett både direkt, genom ny kunskap, och indirekt genom gradvist införande av klimatrelaterad politik. Gällande biologisk mångfald ökar medvetenheten, men kunskap om hur dessa aspekter kan integreras i den finansiella sektorn är fortsatt låg. Detta fokusområde belyser hur finansiella risker och möjligheter kan inkludera den fysiska påverkan som förlust av biologisk mångfald leder till samt förutsägbara och oväntade politiska åtgärder och konsumentbeteenden. Ämnet väsentlighet (engelskans ”materiality”) är också relevant för detta fokusområde.

Att inkludera biologisk mångfald i tillgångsprofiler: Forskningen kring ekosystemtjänster är redan väletablerad och förståelsen för hur de kan värderas och den biologiska mångfaldens roll inom ekosystemtjänster växer. Däremot finns det fortfarande kunskapsluckor när det gäller att koppla samman förståelsen och relevant data med hur marknader fungerar. De ekosystemtjänster med tydligast koppling till biologisk mångfald reflekteras till exempel inte på ett konsekvent eller tydligt sätt i dagens prissättning eller beslutsfattande. Inte heller beaktas den direkta eller indirekta påverkan på biologisk mångfald från de produkter och tjänster som vi konsumerar. Detta fokusområde utforskar och förtydligar hur vi kan översätta befintliga data och forskning om ekosystemtjänster till format och standarder som beskriver vad som förväntas av tänkbara investeringar.

Att kvantifiera biologisk mångfald: Att mäta och värdera biologisk mångfald är fortsatt komplext och många utmaningar kvarstår. För att fånga viktiga aspekter av biologisk mångfald kan det vara relevant att använda den senaste kunskapen inom datavetenskap och AI-teknik. Det kan också vara relevant att använda forskning som bygger på, breddar och konsoliderar tidigare metoder för att kvantifiera biologisk mångfald, såsom livscykelanalys och miljökonsekvensbeskrivning. Detta fokusområde omfattar forskningsfrågor kring mätvärden, data, osäkerheter och luckor, liksom potentiella fördomar som riskerar att generera fel och etiska problem.

¹ I bakgrundsrapporten omfattar definitionen av marknader för biologisk mångfald alla utbyten där biologisk mångfald är implicit eller explicit prissatta och kända för åtminstone en av transaktionsparterna.

Styrning av marknadsbaserade metoder: Det krävs en noga avvägd balans mellan den skalbarhet som marknader för biologisk mångfald erbjuder och den styrning som förvaltning och skydd av natur medför. Detta fokusområde fokuserar på denna balans och undersöker i vilka sammanhang marknadsbaserade metoder kan vara lämpliga eller inte, samt hur olika angreppssätt kan kombineras för att inte underminera nödvändig styrning, reglering och lagstiftning. Relevanta frågeställningar att beakta kan vara: Vilka risker medför en monetarisering av biologisk mångfald? Hur kan marknader som berör biologisk mångfald konstrueras och styras för att undvika eller mildra dessa risker?

Programmet ska planeras för fyra år, men ha ett åttaårigt perspektiv. Det är av stor vikt att samarbetspartners involveras redan på planeringsstadiet och vidare genom hela forskningsprocessen. Inom programmet förväntas tvärvetenskaplig samverkan. Forskningsprogrammets relevans och förväntade effekter ska beskrivas i programförslaget och ska även presenteras med effektlogik i en ensidig bilaga.

Programmet bör utformas så att dess syfte kan uppnås med minimerad klimat- och miljöpåverkan.

Vem kan söka?

Utlysningen vänder sig till forskargrupper inom alla akademiska discipliner verksamma vid lärosäten och forskningsinstitut samt intressenter inom finanssektorn och avnämare från övriga näringslivet, offentlig sektor och civilsamhället. Forskare och organisationer verksamma utomlands får delta men huvudsökande och tilltänkt programvärd måste vara en svensk organisation. Endast juridiska personer kan ansöka om finansiering. Vårdorganisationen och deltagande organisationer förväntas vara samordnade i ett konsortium som lämnar in en gemensam ansökan.

Särskilda villkor

1. Motfinansiering krävs med minst 10 % från till exempel företag, organisationer och myndigheter. Bidraget kan delvis vara "in kind", till exempel personal som medverkar i programmet. Förväntad motfinansiering ska redovisas i ansökan och bekräftas i intyg från tilltänkt programvärd.
2. Gällande regler för indirekta kostnader – se bilaga 2. OBS ny modell för finansiering av indirekta kostnader från 2021-09-15.

Ansökningsprocess och beredning

Ansökan ska skrivas på engelska, förutom en sammanfattning på svenska. Ansökan ska bestå av följande delar och bilagor och måste följa angivna sidbegränsningar. Om ansökan överskrider någon av sidbegränsningarna kommer den inte att behandlas. Inga andra bilagor än nedan angivna får bifogas.

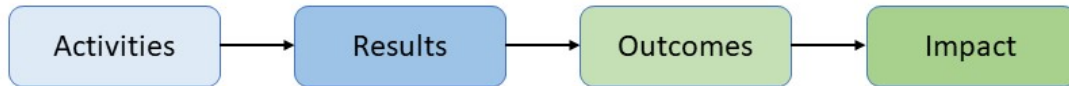
Huvuddelen av ansökan (högst 40 sidor, framsida inte inräknad) ska innehålla följande delar:

Sammanfattning på engelska och svenska

1. Vision, mål och förväntade effekter (effektlogik bilaga 1)
2. Programmets vetenskapliga värde, inklusive 'state of the art'
3. Programmets samhällsnytta
4. Programmets organisation
5. Kompetens och nätverk
6. Beskrivning av ingående projekt, inklusive leveranser
7. Kommunikation
8. Budget (använd budgetmall, bilaga 3)

Följande bilagor ska bifogas:

- I. Effektlogik (se exempel i figur 1, max 1 sida visuell illustration)
- II. CV:n för högst 10 nyckelpersoner (max 1 sida per person)
- III. Intyg från tilltänkt programvärd

Figur 1: Exempel på struktur för effektlogik.

Observera att det på programförslagets framsida ska framgå: (a) preliminär programtitel, (b) tilltänkt programvärd, (c) tilltänkt programchef, (d) kontaktperson för ansökan med fullständiga kontaktuppgifter.

Det maximala antalet sidor för huvuddelen av ansökan är 40 sidor, men det är inget mål i sig att nå upp till detta antal. Det ligger i sökandens intresse att ansökan är koncis och läsbar. Ansökan kommer, om den beviljas, att utgöra grunden för den programplan som styr programmet.

Till ansökan ska fogas ett intyg (bilaga III) som bekräftar att den tilltänkta programvärden (tillika huvudsökande) är beredd att ta på sig programvärdskapet och ställa nödvändiga resurser till förfogande, samt accepterar Mistras regler för indirekta kostnader. Intyget ska vara undertecknat av rektor eller vd.

Mistraprogram stöds av en extern styrelse. Observera att föreslagna styrelseledamöter, rådgivande nämnder, referensgruppsmedlemmar eller liknande inte bör namnges i ansökan, då det ökar risken för intressekonflikter i utvärderingsprocessen. Den externa programstyrelsen, som utses tillsammans med Mistra i ett senare skede, beslutar om programmets strategiska reserv. I budgeten ska sökanden avsätta 10 procent för denna reserv.

Mistra stöder rättvisa, jämställda och inkluderande lösningar på strategiska miljöproblem. För detta ändamål bör sökande utforma sina program så att resultat kan komma till nytta för breda grupper. Mistraprogram bör sträva efter jämställdhet mellan kvinnor och män, och när det är relevant inkludera aspekter av jämlikhet och inkludering i sina forskningsområden.

Notera att det normalt är ett heltidsuppdrag att vara chef för ett Mistraprogram och att alla program förväntas ha en kommunikatör och en genomtänkt och tydligt definierad budget för kommunikation, nyttiggörande och implementering. Kunskap om impact och policyprocesser är också avgörande för programmet. Läs gärna avsnittet "Att driva Mistraprogram" (<https://www.mistra.org/att-driva-mistraprogram/>).

Mistra avser att bevilja ett (1) av de inlämnade programförslagen forskningsmedel. Det är inte möjligt inom ramen för denna utlysning att söka medel för enstaka projekt.

Lägg märke till att Mistra omfattas av offentlighetsprincipen, vilket innebär att alla inkomna handlingar till Mistra, inklusive ansökningar, är offentliga. Under vissa förutsättningar kan uppgifter sekretessbeläggas.

Personuppgifter som inkommer hanteras i enlighet med gällande lagstiftning om dataskydd. För mer information se Mistras integritetspolicy (www.mistra.org/integritetspolicy/).

Ansökan skickas som en sammanhållen pdf (inklusive bilagor) per e-post till mail@mistra.org och ska vara Mistra tillhanda senast den 20 december 2021 klockan 16.00.

Utvärderingskriterier

Samtliga ansökningar kommer att utvärderas enligt följande kriterier där potential för lösandet av miljöproblem samt bidrag till hållbar utveckling är av central betydelse.

1. Ansats, det vill säga i vilken mån programmet har en bärande och sammanhängande idé och innovativ inriktning, presenterad i en väldefinierad effektlogik.
2. Vetenskaplig kvalitet, det vill säga hur väl programmet svarar mot kraven på hög vetenskaplig kompetens, teoretisk höjd och metodologisk kvalitet.
3. Nyttan, det vill säga hur välutvecklad samverkan med användare av forskningsresultaten är (och förväntas vara) och vilka stödjande kommunikativa processer och metoder som används för att uppnå en effektiv implementering.
4. Ledning och organisation, det vill säga på vilket sätt programmet kommer att integreras i värdorganisationen, hur det kommer att styras och organiseras samt i vilken grad det kommer att använda resurserna effektivt och integrera intressenternas perspektiv från början.

En internationell expertpanel utvärderar alla fullständiga ansökningar. Utfrågningar kan utgöra en del av processen.

Tidsplan

2021

16 september utlysningen öppnar
20 december utlysningen stänger

2022

januari–februari utvärdering av ansökningar
mars beslut om tilldelning fattas av Mistras styrelse
juni programstart (preliminärt)